

гарантій громадянам закладами загальної середньої і дошкільної освіти. Проте даному процесу частково перешкоджають окремі чинники, зокрема щодо управління землями громади. Ця ситуація призводить до невиконання запланованих показників дохідної частини бюджету громади та, відповідно, не спроможності забезпечити ресурсами надання основних соціальних гарантій і виконання зобов'язань перед громадянами.

Використані джерела

1. Алексеев А. Комунальна власність: проблеми та перспективи. Зб. наук праць УАДУ / за заг. ред. В. І. Лугового, В. М. Князева. К.: Вид-во УАДУ, 2002. Вип. 1. 464 с.
2. Ковальова О. М. Концепція розвитку комунальної власності в Україні. *Теорія та практика державного управління в Україні*. 2010. Вип. 1 (28).
3. Закони України: «Про місцеве самоврядування в Україні»: чинне законодавство зі змінами та доповненнями. *Відомості Верховної Ради України* (ВВР), 1997, № 24, ст.170.
4. «Про добровільне об'єднання територіальних громад»: чинне законодавство зі змінами та доповненнями. *Відомості Верховної Ради* (ВВР), 2015, № 13, ст.91.

Андрій ГУРАЛЬ

здобувач освітньо-професійної програми

«Публічне управління та адміністрування» ТНЕУ

Науковий керівник – д.наук з держ.управл., професор кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу ТНЕУ В'ячеслав ТОЛКОВАНОВ

МІЖМУНІЦИПАЛЬНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІСЦЕВОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Децентралізаційні процеси в Україні продовжують забезпечувати формування спроможних територіальних громад, здатних виконувати покладені на них повноваження надавати своїм жителям необхідних обсяг і спектр послуг та забезпечувати місцевий економічний розвиток територій. Незважаючи на потенційні можливості кожної громади самостійно вирішувати зростаючу кількість проблем, в умовах динамічного середовища і підвищеного рівня загроз досягти бажаних результатів роботи є складним процесом. В таких ситуаціях все більшої актуальності набувають питання організації міжмуніципального співробітництва, коли проблемні питання можуть і будуть вирішуватися на засадах об'єднання зусиль та фінансових ресурсів. За висновками практиків та науковців, дієвим інструментом забезпечення ефективного економічного розвитку територіальних громад на сучасному етапі є укладання договорів міжмуніципального співробітництва та відповідальність за їх неухильним виконанням.

Відповідно до чинного законодавства [3], співробітництво територіальних громад є «відносинами між двома або більше територіальними громадами, що здійснюються на договірних засадах у визначених законодавством формах з метою забезпечення соціально-економічного, культурного розвитку територій, підвищення якості надання послуг населенню на основі спільних інтересів та цілей, ефективного виконання органами місцевого самоврядування визначених законом повноважень». Таке співробітництво реалізується з дотриманням принципів: законності; добровільності; взаємної вигоди; прозорості та відкритості; рівноправності учасників; взаємної відповідальності суб'єктів співробітництва за його результати. Спільними інтересами територіальних громад на сучасному етапі є забезпечення сталого економічного розвитку територій та вирішення питань поводження з твердими побутовими відходами (збиранням, утилізацією та переробленням сміття), забезпечення якісного централізованого водопостачання та водовідведення, ремонту та прибирання доріг, організації пасажирських перевезень, утримання пожежної охорони тощо.

Міжмуніципальне співробітництво може здійснюватися у п'яти формах, якими є:

1) делегування одному із суб'єктів співробітництва іншими суб'єктами співробітництва виконання одного чи кількох завдань з передачею йому відповідних ресурсів;

2) реалізації спільних проектів, що передбачає координацію діяльності суб'єктів співробітництва та акумулювання ними на визначений період ресурсів з метою спільного здійснення відповідних заходів;

3) спільного фінансування (утримання) суб'єктами співробітництва підприємств, установ та організацій комунальної форми власності – інфраструктурних об'єктів;

4) утворення суб'єктами співробітництва спільних комунальних підприємств, установ та організацій – спільних інфраструктурних об'єктів;

5) утворення суб'єктами співробітництва спільного органу управління для спільного виконання визначених законом повноважень [3].

В зарубіжній практиці країн ЄС організація міжмуніципального співробітництва здійснюється в чотирьох базових формах (засобах), що ґрунтуються на засадах взаємовигідної кооперації, розподілу повноважень, використання наявних переваг з метою концентрації інновацій, соціального та фінансового капіталу, інвестицій, розв'язання соціальних, економічних та екологічних проблем територій тощо. Такими засобами є: папіврегіональний управляючий орган (Semi-regional government; організації з постачання послуг (Service delivery organisations); договори з постачання послуг (Service delivery

agreement); форум з планування (Planning forum) [2]. Їх зміст і сутність наведені в табл. 1.

Таблиця 1

Засоби організації міжмуніципальної кооперації в країнах ЄС

Засоби організації міжмуніципальної кооперації	Сутність засобів організації міжмуніципальної кооперації
Напіврегіональний управляючий орган (Semi-regional government)	Постійно функціонуючі організації з надійною репутацією, наділені повноваженнями щодо прийняття рішень, залучені в процеси планування та координації локальних політик
Організації з постачання послуг (Service delivery organisations)	Постійно функціонуюча організація в сфері постачання послуг інфраструктурного, адміністративного та іншого характеру
Договори з постачання послуг (Service delivery agreement)	Кооперація, заснована на договірних засадах, особливо в сфері надання послуг
Форум з планування (Planning forum)	Об'єднані мережі, які залучені в процеси планування та координації локальних політик

Примітка. Наведено за [2;4]

Процес організації співробітництва здійснюється в декілька етапів і включає:

1 етап – ініціювання співробітництва (включає формулювання пропозиції про співробітництво однієї із зацікавлених сторін та її обґрунтування);

2 етап – перемовини про організацію співробітництва (на даному етапі вирішуються організаційні та регламентаційні питання роботи щодо співробітництва та утворюється комісія, до складу якої входять представники територіальних громад, які є його ініціаторами.

3 етап – засідання комісії (встановлюється порядок роботи комісії, організаційне забезпечення її діяльності та здійснюється підготовка проекту договору про співробітництво).

4 етап – громадське обговорення та схвалення проекту договору про співробітництво (даний етап передбачає залучення жителів громад, що виявили ініціативу щодо співробітництва, до обговорення умов договору, врахування відповідних зауважень та схвалення проекту договору на сесіях місцевих рад).

5 етап – укладання та підпис сторонами договору про співробітництво. Договір про співробітництво набирає чинності через 10 днів з дати його укладення з урахуванням вимог бюджетного законодавства, якщо суб'єкти співробітництва не домовились про інші терміни, про що зазначається у договорі.

В контексті організації міжмуніципального співробітництва важливо відзначити важливість його державного стимулювання, фінансової підтримки та проведення моніторингу ефективності і результативності. Зокрема, державне

стимулювання співробітництва здійснюється шляхом: надання субвенцій місцевим бюджетам суб'єктів співробітництва у пріоритетних сферах державної політики; передавання об'єктів державної власності у комунальну власність суб'єктів співробітництва; методичної, організаційної та іншої підтримки діяльності суб'єктів співробітництва. Фінансова підтримка співробітництва здійснюється за рахунок коштів: місцевих бюджетів суб'єктів співробітництва; самооподаткування; інших не заборонених законодавством джерел, зокрема, державного бюджету, міжнародної технічної та фінансової допомоги, кредитних ресурсів.

Використані джерела

1. Врублевський О., Сороковський В. Договори міжмуніципального співробітництва у сфері управління побутовими відходами.. Київ : ФОП Кандиба Т. П., 2018. 96 с
2. Децентралізація дає можливості URL: <https://decentralization.gov.ua/cooperation>
3. Про співробітництво територіальних громад. Закон України від 17.06.2014. № 1508-VII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1508-18>
4. Розвиток міжмуніципального співробітництва: вітчизняний та зарубіжний досвід. Посібник. За редакцією В.В. Толкованова. Київ, Видавництво «Крамар», 2011, 261 с.

Олексій ДАНИЛЬЧУК

здобувач освітньо-професійної програми
«Публічне управління та адміністрування» ТНЕУ
Науковий керівник – к.е.н., доц. кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу ТНЕУ Тамара ПОПОВИЧ

ОРГАНІЗАЦІЯ КОНТРОЛЮ ЗА ЯКІСТЮ НАДАННЯ ПОСЛУГ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ОРГАНІЗАЦІЇ

Однією з базових умов підвищення конкурентоспроможності організації є забезпечення якості вироблюваної продукції або ж надання послуг. Відповідно до міжнародних стандартів якості ISO 9000, якість характеризується ступінню відповідності притаманних характеристик продукту обов'язковим та очікуваним вимогам і потребам споживачів. При цьому якісними характеристиками продукту виступають його фізичні, функціональні, естетичні, ергономічні, екологічні, безпекові та ряд інших властивостей. Особливу групу складають показники якості послуг, які визначаються залежно від виду, характеру і специфіки послуги, що надається. Загалом, якість послуг залежить від сукупності дій всіх суб'єктів, залучених до процесу виробництва та надання основних та додаткових послуг. Основні характеристики якості послуг лежать в сфері якості як самої послуги, так і якості її надання (якості